

19. 04. 2018 г.

СВЕТ

3

СВЕТЛИНА

19
АПРИЛ
2018 г.
бр 15 (151)

ЛИТЕРАТУРНО-ПУБЛИЦИСТИЧНА ПРИТУРКА

ПРАЗНИК НА ПРАЗНИЦИТЕ

На 8 април тази година светлата православна църква отбеляза един от най-големите празници – ПАСХА ХРИСТОВА, черквата нарича празник на празниците, тържество на тържествата. Като духовно лице – свещеник в Божи храм, аз поздравих всички прихожане с този светъл празник и след Възкресение Христово желая на православните християни мир в света и мир в нашите сърца, любов един към друг.

На 12 април беше много тържествено посрещнато от нашите прихожани и от всички, които вярват в Бога, копие на чудотворната икона Света Богородица. Тя е наричана Акафистна или Пожарна. Нарича се Пожарна, защото спасявала

многократно манастири от духове и стихийен пожар. Тази икона бе изобразена на Света Гора Атон от Зографски монах.

След като свърши Кръстния ход в храма «Свети Георги» бе отслужен мо-

лебен на Светата Богородица пред нейната икона. А на 13 април от сутринта и до към обед бе отслужена Божествена литургия от Неговото Преосвященство епископ Комратски и Кагулски Анатолий. Тази икона ще остане завинаги в нашия храм за молитвено застъпничество от Света Богородица за всички тараклийци. По време на пожар иконата на Светата Богородица остана невредима и я намерили в руините на пепелта в кулата, в която на 10 октомври 1274 г. са изгоряли 26 мъченици.

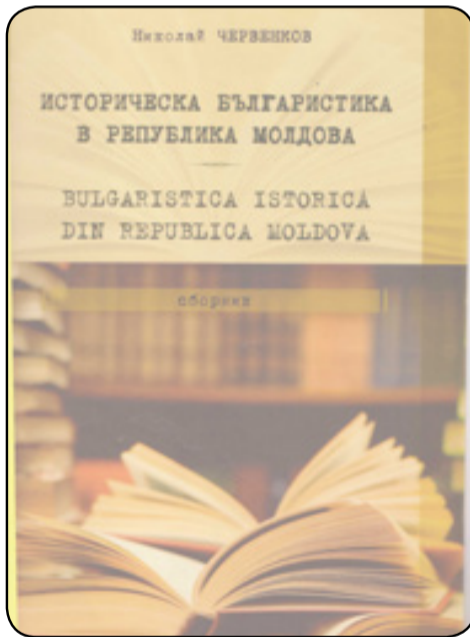
**СВЕЩЕНИК
АЛЕКСАНДЪР ДЕРИВОЛКОВ,**
протоиерей в Свято-Георгиевския събор, гр. Тараклия

ИСТОРИЧЕСКА БЪЛГАРИСТИКА В РЕПУБЛИКА МОЛДОВА

На 17 април 2018 г. в Института за етнология и фолклористика с Етнографския музей при Българската академия на науките (БАН) в рамките на научноизследователската работилница «Мобилност. Миграции. Култура» бе проведена среща-разговор с д.и.н. проф. Николай ЧЕРВЕНКОВ, Мая ДАСКАЛОВА (преводач) и Мария ЧЕРВЕНКОВА (оператор).

Темата на сбирката бе «При бесарабските българи в... Бразилия» На тази среща-разговор бе представен и сборника «Историческа българистика в Република Молдова» (Кишинев, 2018, с. 688), който включва статии на Николай Червенков за развитието на българистиката в Молдова.

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНО ДРУЖЕСТВО
ЗА ВРЪЗКИ С БЕСАРАБСКИТЕ И
ТАВРИЙСКИТЕ БЪЛГАРИ «РОДОЛЮБЕЦ»,
СОФИЯ, БЪЛГАРИЯ

ДА СЪХРАНИМ БЪЛГАРСКИЯ ДУХ

Един от крепителите на българския дух е писателят, богослов и родолюбец Веселин ЕНЧЕВ от града на Стоте войводи и сините камъни Сливен. От него винаги можеш да научиш много полезни неща, като, например, за учението на богомилите и съвременните дъновисти.

«Българинът се отличава с голяма твърдост и упоритост. Всеки човек, който слиза на земята, трябва да мине през българите, за да добие твърдост. Най-доброто семе, което расте е българинът.

Богомилите са дошли тук, за да придобият това качество – твърдостта, за да проповядват после Божието учение».

Петър ДЪНОВ

«Ако българският народ приеме учението на днешните богомили, ще остане велик народ. Ако го отхвърли, ще пропадне».

Петър ДЪНОВ

«Ние сме християни, ние се мъчим да заслужим Божията милост с дело, думи и мисъл. Нищо от учението на Христа не отричаме, нито изменяме. Ние живеем онова, което са живели първите апостоли».

Поп БОГОМИЛ

«Ще дойде време, когато истината за богомилите ще се разбере. За тях ще се открият много неща и ще се говори много от началото на следващия век»

Петър ДИМКОВ

ЗА КОРТЕНСКИЯ ГОВОР В БЕСАРАБИЯ

Тази година излезе от печат научната книга «КРАТЪК РЕЧНИК на кортенския говор в Бесарабия (Република Молдова)» на доц. д-р Васил КОНДОВ, преподавател в Тараклийския държавен университет «Григорий Цамблак». Предговорът към книгата, издание на Университета в Тараклия, е на Васил Кондов.

Речникът е плод на дългогодишна изследователска работа върху говора на кортенци в Бесарабия. По време на тази работа са правени лични наблюдения не само върху речта на кортенци в с. Кортен, Тараклийско, но и върху речта на кортенци – изселници /и техни потомци/, основали редица други села в края – Антоновка /Кантемирско/, Димитровка /Чимишлийско/, Викторовка /Тотована /Кантемирско/, Новия Кортен /Тараклийско/, Максимен /Чимишлийско/, Стояновка /Циганка /Кантемирско/ и др., а също и върху говора на с. Кортен, Ново-загорско, Република България. Речникът е изграден въз основа на включената в дисертационния ми труд лексика, както и върху лексика, събирана дълго време след това по най-различен начин – чрез записи на касетофон и на ръка, чрез използване на различни въпросници и т.н. За отбелязване тук е и много важният в случая факт, че не съм само изследовател, но и носител на този говор, което обстоятелство, разбира се, изключително много ми помогна при изследването му.

Издирена и изучавана е и литературата, посветена на историята и езика на кортенци както в Бесарабия, така и в България. Лингвистичните публикации и издания като: Атлас българских говоров в СССР /1958/, О некоторых особенностях говора села Кирутя Конгазского района Молдавской ССР /Плотникова 1950/, Сравнительный тематический словарь трех болгарских сел Молдавии /Зеленина 1981/, посветен на говорите на трите български села в Р. Молдова – Кортен, Кирсово и Твърдица, Фонетика двух болгарских говоров, функционирующих в разной языковой ситуации /Калнынь, Попова 1993/, обширно изследване, посветено на говорите на двете сродни селища – с. Кортен, Новозагорско, Р. Молдова, и с. Кортен, Тараклийско, Р. Молдова, и др. бяха използвани критично.

Относно включването в речника на русизми. Тъй като те са извънредно много в речта на кортенци /и не само/, и особено в езика на младите поколения, принципът ми е следният. Преди всичко съм се постарал да включа в речника по-старите русизми, а от по-новите – тези, които имат по-широка употреба в говора.

Вулгаризмите, които също са част от езика, от говора, и които също са събирани

и анализирани, не са включени в речника поради етични съображения, независимо от това, че от лингвистична гледна точка, както и останалата лексика, те също представляват достатъчно интерес. Те ще бъдат предоставяни на колеги българисти и други по тяхно желание.

Убеден съм, че този речник ще бъде от полза преди всичко за учениците-българчета и техните учители в с. Кортен и кортенските «колонии» в Р. Молдова, изучаващи българския книжовен език, за студенти и преподаватели българисти и други колеги във висшите училища, за изследователи – езиковеди, историци и т.н., а също и за всички интересувани се от диалектната българска /не само кортенска/ реч както в Бесарабия, така и в България.

Надявам се той да стане и един вид образец-ориентир за създаване на подобни речници на българските говори поне в Р. Молдова, каквито досега почти липсват или не са достатъчно обширни, тъй като на времето, в средата на миналия век и по-късно, за съжаление, не беше реализирана една от мащабните задачи на съветската българистика – съставянето на Словарь болгарских говоров в СССР... Това безспорно ще подпомогне както изучаването на българския език в училищата в този край, така и пробуждането на интерес към него като цяло у нашите сънародници там.

Авторът

ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО И ПРОЛЕТТА

Благодаря за изпратения пореден брой на «СВЕТЛИНА»!

Благодаря и за хубавите пожелания: «С нова «СВЕТЛИНА» и нови пролетни надежди! ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!»

По-хубаво от това не може и да се напише! С малко думи да кажеш много неща – това е истинско майсторство!

При нас Пролетта вече наистина дойде. Дърветата цъфнаха. Създадох работата на пчеличките. Цветята – също. В надпревара с времето и ние бързаме. Изкарахме празниците. Животът продължава, като всичко около нас говори за Възкресението... А също – да вярваме и бъдем добри, човечни! БОГ да пази България и Молдова!

Бъдете ЗДРАВИ, ЩАСТЛИВИ, БЛАГОСЛОВЕНИ!
Сърдечни поздрави на теб и брат ти!

ТВОЙ ПРИЯТЕЛ:
БЕСЕЛИЕ ЕНЧЕВ

Притурката «СВЕТЛИНА» е подготвена от ДИМИТЪР БОРИМЕЧКОВ